

2020-05-15

Klara Wirdby
Näringslivsstrateg
Näringslivsavdelningen

Yttrande över motion från Moderaterna (M) – återinförande av näringslivsförtur, dnr 20KS109

Näringslivsavdelningen har ombetts yttra sig över aktuell motion. I motionen yrkar Moderaterna att Gävle kommun ska återinföra den bostadsförtur på grund av arbete (näringslivsförtur) eller förtur av övriga särskilda skäl som togs bort den 1 januari 2020. Moderaterna yrkar vidare på att arbetet med att återinföra bostadsförturen ska göras i samarbete med näringslivet för att hitta lämpliga kriterier och en snabbare process.

Näringslivsförtur till bostäder kan ses som en del i arbetet som kallas talent attraction. Talent attraction innebär att kommunen aktivt arbetar för att få personer med kompetens som efterfrågas i kommunen att flytta hit och underlättar för detsamma. Bland annat har det genomförts events i Stockholm för att locka tidigare Gävlebor att flytta tillbaka till Gävle. Det har också genomförts events för att locka studenter att stanna kvar i Gävle efter avslutat utbildning genom att matcha dem med lokala arbetsgivare. Att erbjuda näringslivsförtur till bostäder blir ett komplement till detta arbete.

Erfarenheter från näringslivsavdelningen visar att frågor om det finns näringslivsförtur i etableringsarbetet kommer upp lite då och då, främst från bolag med specialkompetensbehov, typ IT-branschen. Företaget frågar ofta hur vi arbetar med denna fråga men det är relativt få fall där möjligheten faktiskt utnyttjats. Vid rekryteringar där företag från Gävle söker arbetskraft har näringslivsförtur tidigare visat sig värdefullt som en övergångslösning. Vid flera tillfällen har en mindre lägenhet erbjudits den som rekryterats, tills familjen kommit efter och man flyttar till ett mer långsiktigt boende.

Bedömningen är att eventuell näringslivsförtur till bostäder inte har varit avgörande vid någon etablering. Däremot har det funnits ett fall då ett företag övervägde att flyttade från kommunen på grund av svårigheten för dem att rekrytera kompetens (veterinär). Orsaken var att personen i fråga inte fick någon bostad till sig och sin familj.

Det regelverk som funnits har varit svårt att tillämpa då man endast fått förtur om yrket finns uppsatt som ett bristyrke hos arbetsförmedlingen. Många yrken där det är svårt att locka kompetens, till exempel IT-programmerare med specialkompetens, anmäls aldrig till arbetsförmedlingen. Istället sker rekrytering inom dessa yrken snarare genom att arbetsgivare lockar över personer som

redan har en anställning från konkurrenten. Rekryteringen passerar inte arbetsförmedlingen och det tas inte upp som bristyrke. Yrkesområdet kan därmed inte få förtur enligt tidigare modell. Veterinär är ett yrke som varit aktuellt men som inte kvalificerade sig som bristyrke enligt tidigare modell, trots att det är stor brist på veterinärer.

Näringslivsavdelningen tror att det kan vara positivt med näringslivsförtur till bostäder om kriterierna görs om för att ge rätt effekt. Förturen bör vara restriktivt och gälla när reella bristyrken efterfrågas. Det bedöms inte vara en avgörande fråga för ett fortsatt framgångsrikt etableringsarbete men däremot mycket positivt i rekryteringsprocesser.

Mattias Durnik

Näringslivsdirektör

Klara Wirdby

Näringslivsstrateg